Tak for en enestående debat, som viser, at Venstre i kommunerne har både holdning og handlekraft.

Vi fik med regeringsdannelsen en enestående chance for at vise, hvad der er grundpillerne i en liberal politik - også på landsplan.

Der er fire:

1. At få økonomisk styr på tingene. Og da kommunerne forvalter 50 % af alle offentlige udgifter, har de her en væsentlig rolle.
2. At styrke det kommunale selvstyre.
3. At sætte streg under den enkelte borgers og den enkelte virksomheds følelse af personligt ansvar for og incitament til at skabe dynamik og udvikling i samfundet.
4. At forbedre velfærdssamfundet ved at frigøre de folkelige kræfter.

Økonomien - en hovedhjørnesten.

Vi er alle enige om, at den offentlige sektor skal have uændret niveau. Ellers får vi ikke gang i den nødvendige produktion og eksport.

Det har været muligt at nå målsætningen om uændret aktivitetsniveau i den offentlige sektor. Det har derfor været muligt at skabe op mod 100.000 nye arbejdspladser i den private sektor.

Det har betydet øgede skatteindtægter i kommunerne - også i selskabsskat .

Og et fald i antallet af familier, der modtager kontanthjælp, på 34.000. Inflationen er omtrent standset. Kommunernes egne finansielle muligheder er steget, sådan at staten ikke har behøvet at træde til med så store statstilskud, men har kunnet holde pengene hjemme, så statens underskud blev mindre. Et fald fra 54 milliarder kr. i 1983 til 26 milliarder kr. i finanslovforslaget for 1986.

Og samtidig er kommunernes likviditet øget i løbet af 1983 og 1984 med 8½ milliarder kr. eller en stigning på 70-80 % til trods for bloktilskuds beskæringerne.

Det vil sige, at der i dag i de kommunale og amtskommunale kasser ligger over 18 milliarder kr.

Regeringens økonomiske politik har ført til resultater, som ikke mange havde troet muligt for tre år siden. Men lige så god grund er der til at pege på, at problemerne endnu ikke er løst.

Selv om statsunderskuddet er mindsket, er det der endnu. Og betalingsbalancen er slet ikke tilfredsstillende.

Kommunerne har været en god samarbejdspartner.

Jeg vil gerne sige tak til Venstres folk i amter og kommuner. I har i høj grad hjulpet med til at opnå de gode resultater. Vi ved godt, nogle synes, det er svært, men det er helt afgørende vigtigt, at regeringen fortsat kan regne med kommunernes samarbejde om at tage endnu et tag med, så vi når det endelige mål og når frem til ligevægt på både det offentliges budget og på betalingsbalancen.

Kommunerne MA hjælpe til med at sikre væksten i den private sektor gennem den størst mulige tilbageholdenhed med kommunale udgifter.
Vi beder Jer om at holde kursen, så vi kan få en varig forbedring af økonomien og beskæftigelsen.
Vi i Venstre undervurderer ikke borgeren: han har stor forståelse for og vilje til, at der må ydes noget for at klare gældsætningsproblemerne nu, så vi ikke blot lader det gå i arv til vore børn.
Vi vil høre meget i de næste måneder:

1. Vi fører finanspolitik over de kommunale budgetter.

Det gør vi netop ikke.
Tanken bag regeringens politik er, at kommunernes skat skal gå op eller ned i takt med udviklingen i de lokale forhold. En kommune, der vil udvide sin aktivitet, må sætte skatten op, så borgerne kan se, at kommunal service ikke er gratis.
Hvis regeringen ikke regulerede statstilskuddet til kommunerne efter de overskud, der opstår på grund af dens økonomiske politik i disse år, ville denne gennemsigtighed forsvinde.
Når vi i dette efterår tager fat på drøftelsen af ophævelse af bloktilskudssystemet, er det for at denne gennemsigtighed skal blive endnu tydeligere.

2. Regeringens økonomiske politik er god nok, men vores kommuner rammes urimelig hårdt. Kunne I ikke regulere kommune for kommune?

Vi har netop lagt vægt på, at beskæringen af statstilskuddet sker efter et generelt kriterium. Vi kan ikke, og vi vil ikke ind i en detaljeret vurdering af den enkelte kommunes økonomi. Det ville føre til detailstyring fra Christiansborg. Det ville ikke være liberal politik.
Den liberale løsning må være at overlade kommunerne ansvaret for at prioritere økonomien i den enkelte kommune.
Vi valgte skattegrundlaget som kriterium. Det betyder, at de bredeste skuldre bærer

de største byrder. Derved sikrer vi, at forskellene mellem kommunerne ikke øges. Rent faktisk er der også sket det de sidste par år, at forskellene i skattetryk og serviceniveau er blevet mindre. Det er nok vigtigt at få sagt i den kommende valgkamp. Fordi vi faktisk har flyttet penge fra de bedst stillede kommuner til de dårligere. Så meget som det indtil nu har været politisk muligt.

Men det er klart, at konjunkturreguleringen ikke udgør et sikkerhedsnet for den enkelte kommunes økonomi. Det vil fortsat være således - uafhængig af konjunkturreguleringen - at nogle kommuner får fremgang og andre tilbagegang. Nogle kommuner har måske voksende indtægtsgrundlag på grund af etablering af nye arbejdspladser. Andre kommuner har måske en knap så stor vækst i ældrebefolkningen som gennemsnittet . Det giver større økonomisk råderum. Omvendt ligger andre kommuner på den forkerte side af gennemsnittet. Det stiller særlige krav til den lokale politik, så tilpasningen af økonomien kan ske så smertefrit som muligt. Der er og der vil fortsat være forskel på kommunerne.

3. Vi kan ikke holde uændret aktivitet, for vi må forbedre kommunens serviceniveau på nogle områder, hvor vi er bagud.

Det kan lade sig gøre, fordi børnetallet falder. Det betyder, at udgifterne til f.eks. skolevæsen skal falde, så der bliver luft til at løse nye opgaver inden for de eksisterende økonomiske rammer. Men burde det faldende børnetal ikke bruges til en forbedring af undervisning og børnepasning. Jo, den mulighed var der, hvis der var ubegrænsede økonomiske ressourcer. Men det er der jo ikke. Den offentlige sektor er større, end landet har råd til. Og vi er da så heldige, at vi kan forbedre servicen for de ældre uden at få et dårligere serviceniveau på andre områder - skoler, dagin-stitutioner m.v.

4. Man vil sige: Vi kan ikke planlægge.

Jo, aldrig har det været lettere: uændret serviceniveau, uændret skat.

Tidligere slog ændrede konjunkturer direkte ind i kommunernes økonomi: olieprisstigninger, valutakursændringer, løn.

Alt dette samles nu op i konjunkturregulering, så de usikkerhedsmomenter vurderer regeringen, og holder vores beregninger ikke, kompenseres kommunerne ved årets udgang. Ligesom der kompenseres for al ny lovgivning, hvad aldrig er sket før.

Den anden hovedhjørnesten var styrkelsen af det kommunale selvstyre og større kvalitet i velfærdssamfundet.

Det er forudsætningen for kravet om uændret aktivitetsniveau og uændret skat, at kommunestyret får så megen frihed som mulig inden for de givne økonomiske rammer, så man selv kan tilrettelægge den lokale politik, som det netop passer til de lokale forhold.

1. Det er ikke sandt, hvis nogen påstår, at vi ikke i disse tre år har givet denne større frihed.
2. Ved ophævelsen af statens godkendelse af skole- og sygehusplanerne får kommunerne selv ansvaret for disse områder.
3. Socialministerens understregning af fleksibilitet i børnepasningsmulighederne og ældrepolitikken.
4. Undervisningsministerens mulighed for friere skolestart og flydende skoledistrikter.
5. Muligheden for mindre sektorbundet udvalgsstruktur.
6. Større mulighed for at delegere økonomisk ansvar og beslutningskompetence til nævn, foreninger o.s.v.
7. Lempelser i by- og landzoneloven. 80 ungdomsråd! God ide!
8. Statsgymnasiernes udlægning til amterne.
9. Overgang til bloktilskud på social- og biblioteksområdet.
10. Momsreglernes ændring, så der er blevet ligestilling mellem offentlig og privat virksomhed.
11. Kommunerne får nu større frihed i personalepolitikken.

Alt dette er kun enkelte eksempler på, at kommunerne har fået friere mulighed for at indrette sig, som de selv finder rigtigst.

Frikommuneprojektet.

Hertil kommer, at vi med frikommuneprojektet har sat et meget stort udviklingsarbejde i gang, som er blevet betegnet som "grundlaget for de kommende 25 års udvikling i den kommunale sektor".

Tanken bag frikommuneideen er simpelthen, at vi vil få ny viden om kommunernes muligheder for at løse deres opgaver, hvis vi giver nogle
kommuner lejlighed til i et vist antal år selv at finde frem til andre løsninger end dem, som lovene og andre retsregler giver hjemmel til i

Det er altså en helt ny måde at gennemføre reformer på. For nu er det kommunerne selv - og ikke et statsligt udvalg eller en kommission - som skal prøve at finde frem til,

hvilken lovgivning der passer bedst til kommunerne. Vi har fået 400 forslag ind! i første runde!

I dag laver vi reglerne ens for alle kommuner store som små. Men det er mit store håb, at vi med frikommuneprojektet kan nå frem til en lovgivning, der, om jeg så må sige, er skræddersyet til den enkelte kommune.

Forudsætningerne er skabt.

Forudsætningerne for større kommunalt selvstyre er skabt, og de vil blive fortsat i de kommende år. Men vi kan totalt slå chancen i stykker, hvis vi tror, vi vinder kommunalvalget ved at gå de andres ærinde.

Omvendt tror jeg, vi vinder valget, hvis vi holder sammen om de liberale holdninger.

Sammenfatning.

1. Lad os hjælpes ad med at støtte den økonomiske genopretningspolitik, så vi kan være med til at skabe endnu flere produktive arbejdspladser.
2. Lad os hjælpes ad med at holde den offentlige sektor i ro, så folk selv i videst muligt omfang kan få glæde af den økonomiske fremgang.
3. Lad os hjælpes ad med at forbedre og omlægge den offentlige sektor, så der også her skabes større valgmuligheder og god kundebetjening for befolkningen. Altså et kvalitativt bedre velfærdssamfund.
4. Lad os stå sammen om Venstres liberale politik og åbent proklamere den for befolkningen.
5. Lad os kort sagt sammen gennemføre Venstres liberale grundholdninger i praksis.

Hvis holdning og handlekraft kan præge vores kommunalvalg, kan vi med sindsro ønske Venstre et solidt kommunalvalg.